

C/2024/2997

7.5.2024

Komission tiedonanto
Yleislaturidirektiivin tulkintaohjeet
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(C/2024/2997)

Sisällysluettelo

Lyhenteet ja termit	2
Tärkeä huomautus	2
Johdanto ja tiivistelmä	3
Johdanto	3
Yhteenveto uusista säännöksistä	3
Soveltamisala ja sovellettavuus	3
Yhdenmukaistettu latausliitin	3
Yhdenmukaistettu latausteknologia	4
Latauslaitteiden ja elektroniikkalaitteiden myyminen erillään	4
Parempi tiedottaminen loppukäyttäjille/kuluttajille	4
Soveltamisala	5
Latausliitin	9
Latausprotokollat	9
Latauslaitteen eriyttäminen	11
Tietoa kuluttajille	12
Soveltaminen, vaatimustenmukaisuus ja täytäntöönpano	13

Lyhenteet ja termit

Tässä asiakirjassa lyhenteellä tai termillä:

- 'yleislaturidirektiivi' tarkoitetaan direktiiviä (EU) 2022/2380 ⁽¹⁾
- 'radiolaitedirektiivillä' tarkoitetaan radiolaitteista annettua direktiiviä 2014/53/EU ⁽²⁾
- 'liitteellä I a' tarkoitetaan radiolaitedirektiivin liitettä I a, joka lisättiin radiolaitedirektiiviin yleislaturidirektiivillä, sellaisena kuin se on muutettuna komission delegoidulla asetuksella (EU) 2023/1717 ⁽³⁾.
- 'yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyillä velvoitteilla', 'yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyillä säännöillä', 'yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyillä säännöksillä' tai 'yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyillä muutoksilla' tarkoitetaan velvoitteita, sääntöjä, säännöksiä tai muutoksia, jotka on sisällytetty yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin, sellaisena kuin se on muutettuna komission delegoidulla asetuksella (EU) 2023/1717.
- 'yleislatureita koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvilla radiolaitteilla' tarkoitetaan radiolaitteita, a) jotka kuuluvat liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin radiolaiteluokkiin; b) joissa on irrotettava tai kiinteä ladattava akku ja c) jotka voidaan ladata langallisella latauksella.
- 'yhteisellä latausratkaisulla' tai 'yhdenmukaistetulla latausratkaisulla' tarkoitetaan yhdenmukaistettua latausliitintä (USB-C) ja yhdenmukaistettua latausteknologiaa (USB-C-virransyöttövaihtoehdot enintään 15 W ja USB PD yli 15 W).

Tärkeä huomautus

Tämän asiakirjan tarkoituksena on antaa ensin tiivistelmän ja sen jälkeen kysymysten ja vastausten muodossa ohjeita yleislaturidirektiivillä käyttöön otetuista uusista säännöksistä, joilla muutetaan radiolaitedirektiiviä, jotta kyseisiä säännöksiä helpompi ymmärtää ja siten myös soveltaa yhtenäisemmin ja johdonmukaisemmin.

Tämä asiakirja on osoitettu jäsenvaltioille ja muille toimijoille, joiden on tunnettava nämä säännökset (esim. kauppa- ja kuluttajajärjestöt, standardointielimet, valmistajat, maahantuojat, jakelijat, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset ja ammattiliitot). Asiakirja perustuu sidosryhmien kuulemiseen. Se ei kuitenkaan välttämättä edusta täysin kaikkien asianomaisten sidosryhmien näkemyksiä.

Tämä asiakirja ei ole oikeudellisesti sitova. Se on tarkoitettu ainoastaan ohjeeksi – ainoastaan unionin säädöksistä lainattu teksti on tässä asiakirjassa oikeudellisesti sitovaa. Joitakin unionin säädösten säännöksiä ei ehkä voida kuvata ohjeessa kaikilta osin tai tarkasti.

Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita unionin lainsäädäntöä sitovasti. Näin ollen tämä asiakirja ei rajoita Euroopan unionin tuomioistuimen samoja säännöksiä koskevaa tulkintaa. Tässä asiakirjassa esitetyt näkemyksiä ei pidä ymmärtää siten, että ne määräävät ennalta Euroopan komission kannan unionin tuomioistuimessa mahdollisesti käsiteltävissä asioissa. Komissio ja sen nimissä toimivat henkilöt eivät vastaa siitä, miten seuraavia tietoja käytetään.

Tämä asiakirja ilmentää sen laatimisajankohtana voimassa olevaa lainsäädäntöä, ja ohjeita voidaan muuttaa myöhemmin.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2380, annettu 23 päivänä marraskuuta 2022, radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 2014/53/EU muuttamisesta (EUVL L 315, 7.12.2022, s. 30, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32022L2380>).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/53/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 1999/5/EY kumoamisesta (EUVL L 153, 22.5.2014, s. 62, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32014L0053>).

⁽³⁾ Komission delegeoitu asetus (EU) 2023/1717, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/53/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse latausliittimen ja latausprotokollan teknisistä eritelmistä kaikkien langallisella latauksella ladattavissa olevien radiolaitteiden luokkien osalta (EUVL L 223, 11.9.2023, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32023R1717>).

Lisäksi on syytä huomata, että tämä asiakirja ei välttämättä ole kattava ja täydellinen. Mukaan on otettu vain tiettyjä asioita, joiden selittämistä on pidetty suotavana, ja siinä annetaan selvennyksiä ainoastaan säännöksiin, joita yleislaturidirektiivillä on sisällytetty radiolaitedirektiiviin.

Johdanto ja tiivistelmä

Johdanto

Tämän asiakirjan tarkoituksena on antaa ohjeita tietyistä asioista ja menettelyistä, jotka kuuluvat radiolaitedirektiivin muuttamisesta annetun yleislaturidirektiivin soveltamisalaan, jollei edellä olevasta tärkeästä huomautuksesta muuta johdu.

Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä sääntöjä sovelletaan tiettyihin radiolaiteluokkiin, jotka on lueteltu liitteessä I a olevassa I osassa.

Tähän asiakirjaan on koottu tiedot, jotka saatiin yleislaturidirektiivin hyväksymisen jälkeen kansallisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa käydystä tietojenvaihdosta (etenkin radiolaitteita käsittelevän komission asiantuntijaryhmän ⁽⁴⁾ jäsenten kuulemisesta).

Yleislaturidirektiivi tuli voimaan 28. joulukuuta 2022, ja sitä aletaan soveltaa sen 2 artiklassa määritellyistä päivämääristä alkaen (lisätietoja on kohdassa Soveltamisala ja sovellettavuus). Tämän asiakirjan hyväksymisajankohtana liitettä I a oli muutettu kerran, 27. kesäkuuta 2023, komission delegoidulla asetuksella (EU) 2023/1717. Tällä delegoidulla asetuksella saatettiin ajan tasalle liitteessä I a olevat viittaukset langallisen latauksen teknisiin eritelmiin.

Tässä asiakirjassa keskitytään ainoastaan yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyihin sääntöihin. Sen tarkoituksena ei ole selittää radiolaitedirektiivin muita sääntöjä eikä uuden lainsäädäntökehyksen, asiaankuuluvien ohjeasiakirjojen, radiolaitedirektiiviä käsittelevän oppaan ⁽⁵⁾ tai sinisen oppaan ⁽⁶⁾ sääntöjä.

Tämä asiakirja on näin ollen radiolaitedirektiiviä käsittelevän oppaan täydennys, ja sitä olisi tarvittaessa luettava yhdessä sinisen oppaan ja radiolaitedirektiiviä käsittelevän oppaan kanssa. Radiolaitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvat radiolaitteet voivat liikkua vapaasti EU:n markkinoilla vain, jos tuote on kaikkien sovellettavien unionin säädösten mukainen. Kaikkia säädöksiä ei välttämättä mainita tässä asiakirjassa.

Yhteenveto uusista säännöksistä

Soveltamisala ja sovellettavuus

Yleislaturidirektiivin sääntöjä sovelletaan 28. joulukuuta 2024 alkaen matkapuhelimiin, tabletteihin, digitaalikameroihin, kuulokkeisiin, kuulokemikrofoneihin, kädessä pidettäviin videopelikonsoleihin, kannettaviin kaiuttimiin, sähköisiin lukulaitteisiin, näppäimistöihin, hiiriin, kannettaviin navigointijärjestelmiin ja nappikuulokkeisiin. Sääntöjä sovelletaan kannettaviin tietokoneisiin 28. huhtikuuta 2026 alkaen.

Nämä radiolaiteluokat on lueteltu liitteessä I a, ja niihin sovelletaan yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä sääntöjä edellä mainituista päivämääristä alkaen, jos kyseiset radiolaitteet voidaan ladata langallisella latauksella.

Yhdenmukaistettu latausliitin

Radiolaitedirektiivissä edellytetään, että yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvissa radiolaiteluokissa on yhdenmukaistettu latausliitin (USB-C-liitin). Muiden liitinten käyttö ei ole kiellettyä edellyttäen, että soveltamisalaan kuuluvissa radiolaitteissa on myös standardissa EN IEC 62680-1-3 kuvattu USB-C-liitin (kuten liitteessä I a on ilmoitettu). Standardissa määritellään myös USB-C-liittimellä varustetun radiolaitteen kanssa käytävissä olevat eri USB-virransyöttövaihtoehdot.

⁽⁴⁾ Radiolaitteita käsittelevä komission asiantuntijaryhmä – E03587.

⁽⁵⁾ Radiolaitedirektiiviä 2014/53/EU käsittelevä opas, Versio 19, joulukuuta 2018 – <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/33162>

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto, Sininen opas EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpanosta 2022 (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1).

Yhdenmukaistettua latausliitintä koskeva säännös otettiin käyttöön yleisaturidirektiivillä uutena olennaisena vaatimuksena radiolaitedirektiivin 3 artiklan 4 kohdassa. Kyseistä vaatimusta koskeva vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on esitetty radiolaitedirektiivin 17 artiklan 2 kohdassa ⁽⁷⁾.

Yhdenmukaistettu latausteknologia

Jos liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuja radiolaitteita voidaan ladata langallisella vakiolatauksella enintään 5 voltin jännitteellä, enintään 3 ampeerin virralla tai enintään 15 watin teholla, niissä on oltava standardissa EN IEC 62680-1-3 (kuten liitteessä I a on ilmoitettu) määritellyt USB-virransyöttövaihtoehdot.

Jos liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuja radiolaitteita voidaan ladata langallisella pikalatauksella yli 5 voltin jännitteellä, yli 3 ampeerin virralla tai yli 15 watin teholla: a) niissä on oltava USB Power Delivery (USB PD) -ominaisuus, sellaisena kuin se on kuvattu standardissa EN IEC 62680-1-2 (kuten liitteessä I a on ilmoitettu) ja b) niiden on mahdollistettava kyseisen USB PD -ominaisuuden täysi toimivuus, jos laitteeseen sisältyy myös jokin muu latausprotokolla.

Tämä vaatimus otettiin käyttöön yleisaturidirektiivillä uutena olennaisena vaatimuksena radiolaitedirektiivin 3 artiklan 4 kohdassa. Kyseistä vaatimusta koskeva vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on esitetty radiolaitedirektiivin 17 artiklan 2 kohdassa ⁽⁸⁾.

Latauslaitteiden ja elektroniikkalaitteiden myyminen erillään

Kun talouden toimija tarjoaa kuluttajille ja muille loppukäyttäjille mahdollisuuden hankkia soveltamisalaan kuuluvan radiolaitteen yhdessä latauslaitteen (ulkoinen virtalähde) kanssa, talouden toimijan on tarjottava kuluttajille ja muille loppukäyttäjille myös mahdollisuus hankkia kyseinen radiolaite ilman latauslaitetta.

Kuluttajat voivat näin ollen ostaa uuden elektroniikkalaitteen ilman uutta latauslaitetta.

Parempi tiedottaminen loppukäyttäjille/kuluttajille

Talouden toimijoiden on varmistettava, että tieto siitä, toimitetaanko soveltamisalaan kuuluvan radiolaitteen mukana latauslaite vai ei, esitetään graafisessa muodossa käyttäjäystävällisellä ja helposti saatavilla olevalla kuvamerkillä ⁽⁹⁾. Molemmat kuvamerkkiversiot on esitetty korkearesoluutioisina seuraavissa osoitteissa:

— https://single-market-economy.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-01/Pictogram_Not_Included_final_nodim.png; ja

— https://single-market-economy.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-01/Pictogram_Included_final_nodim.png.

⁽⁷⁾ Valmistaja voi valita jonkin seuraavista vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä: a) radiolaitedirektiivin liitteessä II esitetty sisäinen tuotannonvalvonta b) radiolaitedirektiivin liitteessä III esitetty EU-tyyppitarkastus ja sitä seuraava sisäiseen tuotannonvalvontaan perustuva tyyppimukaisuus c) radiolaitedirektiivin liitteessä IV esitettyyn täydelliseen laadunvarmistukseen perustuva vaatimustenmukaisuus.

⁽⁸⁾ Valmistaja voi valita jonkin seuraavista vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä: a) radiolaitedirektiivin liitteessä II esitetty sisäinen tuotannonvalvonta b) radiolaitedirektiivin liitteessä III esitetty EU-tyyppitarkastus ja sitä seuraava sisäiseen tuotannonvalvontaan perustuva tyyppimukaisuus c) radiolaitedirektiivin liitteessä IV esitettyyn täydelliseen laadunvarmistukseen perustuva vaatimustenmukaisuus.

⁽⁹⁾ Kuvamerkki olisi merkittävä pakkaukseen tai kiinnitettävä siihen tarrana. Kun radiolaite asetetaan kuluttajien ja muiden loppukäyttäjien saataville, kuvamerkki on esitettävä näkyvällä ja luettavissa olevalla tavalla, ja jos kyseessä on etämyynti, kuvamerkki on sijoitettava lähelle hintamerkintää.

Lisäksi radiolaitteen mukana toimitettavissa ohjeissa on oltava tiedot latausominaisuuksiin ja yhteensopiviin latauslaitteisiin liittyvistä eritelmistä. ⁽¹⁰⁾ Näihin tietoihin on sisällyttävä tiedot laitteen tarvitsemasta tehosta ja siitä, tukeeko laite yhdenmukaistettua pikalatausta. Nämä tiedot on myös esitettävä graafisessa muodossa käyttäjäystävällisellä ja helposti saatavilla olevalla merkinnällä. ⁽¹¹⁾ Merkinnän malli on esitetty korkearesoluutioisena seuraavassa osoitteessa:

— https://single-market-economy.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-01/Label_final_nodim.png.

Näin kuluttajat näkevät helposti, täyttääkö heidän nykyinen latauslaitteensa uuden laitteen vaatimukset, ja/tai he voivat valita yhteensopivan latauslaitteen.

Soveltamisala

1. Määritelläänkö 'yleislaturi' radiolaitedirektiivissä?

'Yleislaturia' ei sinänsä määritellä radiolaitedirektiivissä. Siinä vahvistetaan vaatimukset tiettyjen radiolaiteluokkien langallisen latauksen yhdenmukaistamiseksi. Koska direktiivissä edellytetään, että tällaiset laitteet on voitava ladata yhdenmukaistetuilla latureilla, siinä edellytetään epäsuorasti, että myös latureiden on oltava yhteentoimivia.

Yleislaturia koskevia täydentäviä vaatimuksia on tarkoitus ottaa käyttöön toisessa säädöksessä (eli asetuksessa 2019/1782 ekologisen suunnittelun vaatimusten asettamisesta ulkoisille teholähteille). Tämän asetuksen tarkistetun version ⁽¹²⁾ on määrä tulla voimaan vuoden 2025 alussa. Keskeiset esitetyt vaihtoehdot ovat seuraavat:

- Kuluttajille annetaan tietoa merkitsemällä yleislaturit vastaavalla logolla ja kuvamerkillä.
- Valmistajien omien vaatimustenvastaisten latureiden myynti yhdessä radiolaitteiden kanssa estetään.
- Yhteentoimivuuden etuja lisätään laajentamalla yleislatureiden soveltamisalaa myös muihin kuin radiolaitteisiin.

2. Sovelletaanko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyjä velvoitteita kaikkiin liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin luokkiin kuuluviin elektronisiin laitteisiin?

Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyt velvoitteet koskevat ainoastaan radiolaitteita, joihin sovelletaan yleislaturia koskevia sääntöjä. Radiolaitteet määritellään radiolaitedirektiiviin 2 artiklan 1 kohdassa. Kyseisen säännöksen mukaan 'radiolaitteella' tarkoitetaan sähkö- tai elektroniikkalaitetta, joka tarkoituksella lähettää ja/tai vastaanottaa radioaaltoja radioviestinnän ja/tai radiomäärityksen tarkoituksiin, tai sähkö- tai elektroniikkalaitetta, joka tarvitsee täydennykseksen lisälaitteen, kuten antennin, voidakseen tarkoituksella lähettää ja/tai vastaanottaa radioaaltoja radioviestinnän ja/tai radiomäärityksen tarkoituksiin. Radiolaitedirektiivin 2 artiklassa määritellään myös 'radioaallot', 'radioviestintä' ja 'radiomääritys'.

3. Onko radiolaitteet, jotka kuuluvat liitteessä I a lueteltuihin radiolaiteluokkiin ja jotka ladataan latauskotelon tai -telakan kautta, jätetty pois yhdenmukaistetun latausratkaisun piiristä?

Ei. Kaikissa liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin radiolaiteluokkiin kuuluvissa radiolaitteissa, jotka voidaan ladata langallisella latauksella, on oltava yhdenmukaistettu latausratkaisu. Kuten yleislaturidirektiivin johdanto-osan 14 kappaleessa kuitenkin selvennetään, ainoastaan nappikuulokkeita on tarkasteltava yhdessä latauskotelonsa kanssa:

⁽¹⁰⁾ Tällaiset tiedot on sisällytettävä paperisiin käyttöohjeisiin. Tällaiset tiedot voidaan lisäksi asettaa saataville QR-koodien tai vastaavien sähköisten ratkaisujen avulla.

⁽¹¹⁾ Tällainen merkintä olisi a) sisällytettävä ohjeisiin ja b) merkittävä pakkaukseen tai kiinnitettävä pakkaukseen tarrana. Jos pakkausta ei ole, merkinnän sisältävä tarra on kiinnitettävä radiolaitteeseen. Kun radiolaitte asetetaan kuluttajien ja muiden loppukäyttäjien saataville, merkintä on esitettävä näkyvällä ja luettavissa olevalla tavalla, ja jos kyseessä on etämyynti, kuvamerkki on sijoitettava lähelle hintamerkintää. Jos radiolaitte on kooltaan tai luonteeltaan sellainen, ettei muu ole mahdollista, merkintä voidaan toimittaa radiolaitteen mukana erillisessä asiakirjassa.

⁽¹²⁾ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13351-Ulkoiset-teholaitteet-ekosuunnittelu-ja-tietovaatimukset-uudelleentarkastelu-fi>

"Nappikuulokkeiden osalta asianomaisia radiolaitteita arvioidaan yhdessä niiden oman latauskotelon kanssa, koska nappikuulokkeita voidaan niiden erityisen koon ja muodon takia vain harvoin tai ei voida lainkaan erottaa latauskotelostaan. Kyseisen erityisen radiolaitetyypin latauskoteloa ei katsota osaksi latauslaitetta."

4. Sovelletaanko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä sääntöjä vain ladattaviin laitteisiin?

Kyllä. Yleislaturia koskevia sääntöjä sovelletaan radiolaitteisiin, a) jotka kuuluvat liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin radiolaiteluokkiin; b) joissa on irrotettava tai kiinteä ladattava akku ja c) jotka voidaan ladata langallisella latauksella.

5. Sovelletaanko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä säännöksiä radiolaitteisiin, joissa on ei-ladattavat paristot ('AA-tyyppi')?

Ei. Ks. vastaus kysymykseen 4.

6. Sovelletaanko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä säännöksiä radiolaitteisiin, joissa on irrotettava akku, joka voidaan ladata vain radiolaitteesta erillään (akunlatauslaitteessa)?

Ei. Tällaiset radiolaitteet eivät kuulu 'langallista latausta käyttävien radiolaitteiden' määritelmän piiriin. Tällainen tuote vastaa tuotetta, joka saa virtansa ei-ladattavista paristoista ('AA-tyyppi'). Tällaiseen tuotteeseen ei sovelleta yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä sääntöjä, jos tuotteen liitintä käytetään ainoastaan virransyöttöön. Toisin sanoen siihen ei sovelleta näitä sääntöjä, jos kyseistä liitintä ei voida käyttää radiolaitteen (uudelleen)lataukseen.

Jos irrotettavaa akkua voidaan kuitenkin ladata (USB-C-liittimellä), kun se on sijoitettu liitteessä I a luetellun radiolaitteen sisälle tai kiinnitetty tällaiseen radiolaitteeseen, kyseiseen radiolaitteeseen sovelletaan yleislaturidirektiivillä käyttöön otettuja sääntöjä, vaikka akkua voidaan ladata myös erillään radiolaitteesta.

7. Sovelletaanko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä säännöksiä laitteisiin, joiden akkukapasiteetti on rajallinen?

Kyllä. Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyt säännöt koskevat radiolaitteita, joissa on irrotettava tai kiinteä ladattava akku (ks. yleislaturidirektiivin johdanto-osan 14 kappale), joka a) voidaan ladata langallisella latauksella ja b) on lueteltu liitteessä I a olevassa I osassa. Akun olemassaolo tekee laitteesta ladattavan, eikä akun kapasiteetilla ole merkitystä (vaikka se riittäisi vain yhdeksi tunniksi). Lisäksi tällaisten radiolaitteiden käyttäjät kytkevät laitteensa yleisesti päälle muissa paikoissa, jotka eivät ole lähellä laturia (esim. kannettavat navigointijärjestelmät reittien tarkistamista, päivityksiä jne. varten).

8. Katsotaanko superkondensaattorit akuiksi?

Ei. Superkondensaattorit eivät ole akkuja. Superkondensaattorit soveltuvat sovelluksiin, joissa on useita hyvin nopeita lataus- ja purkautumissyklejä, ja tämä ei päde liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin radiolaitteisiin.

9. Mikä on kannettavuuden määritelmä?

Määritelmän piiriin kuuluvat kaikki liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin radiolaiteluokkiin kuuluvat laitteet, joissa on irrotettava tai kiinteä ladattava akku, joka voidaan ladata langallisella latauksella ja jota voidaan kuljettaa mukana ennen käyttöä, käytön aikana tai sen jälkeen. Tätä varten tietyissä liitteessä I a olevassa I osassa luetelluissa radiolaiteluokissa käytetään sanoja 'kannettava' tai 'kädessä pidettävä'.

10. Sovelletaanko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä säännöksiä sisäisellä virtalähteellä varustettuihin radiolaitteisiin?

Ei. Radiolaitedirektiivin 3 artiklan 4 kohdassa ja liitteessä I a viitataan erityisesti radiolaitteiden ja niiden latauslaitteiden yhteentoimivuuteen. Tältä osin yleislaturidirektiivin johdanto-osan 2 kappaleessa selvennetään, että latauslaitteet "ovat latureiden ulkoinen virtalähde". Näin ollen radiolaitteet, joissa on sisäiset virtalähteet ja jotka saavat virtansa suoraan verkkovirrasta saatavasta vaihtovirrasta, eivät kuulu yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyjen säännösten soveltamisalaan.

11. Miten valmistaja voi olla varma siitä, että hänen tuotteensa kuuluu johonkin liitteessä I a tarkoitettuun radiolaiteluokkaan? Määritelläänkö tuoteluokka radiolaitteen ensisijaisen käyttötarkoituksen mukaan?

Sinisen oppaan 2.8 kohdassa todetaan, että unionin lainsäädäntöä sovelletaan, kun markkinoilla saataville asetettua tai käyttöön otettua tuotetta käytetään suunnitellun käyttötarkoituksen mukaisesti. Samassa kohdassa selvennetään myös 'suunnitellun käyttötarkoituksen' käsitettä ja sitä, miten markkinavalvontaviranomaisten on otettava huomioon tuotteen käyttö sen vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi.

Näin ollen edellä mainitut sinisen oppaan tiedot olisi otettava huomioon määritettäessä, kuuluuko tuote johonkin liitteessä I a lueteltuun radiolaiteluokkaan. Koska valmistajat antavat tietoja tuotteen käytöstä, tällaisten tietojen on tietenkin vastattava tarkasti ja oikein tuotteen käyttötarkoitusta ja käyttöä.

Tuotteen ensisijaisella käyttötarkoituksella on kuitenkin merkitystä määritettäessä tarkkaa luokkaa, johon tuote kuuluu liitteen I a mukaan, jos kyseisellä tuotteella on liitännäiskäyttötarkoituksia (toimintoja).

Esimerkiksi älypuhelin, jossa on digitaalikamera, kuuluu luokkaan "1.1 kädessä pidettävät matkapuhelimet" eikä luokkaan "1.3 digitaalikamerat". Sen pääasiallisena käyttötarkoituksena on käyttö älypuhelimena (älypuhelimena siihen sovelletaan yleislaturidirektiivillä käyttöön otettuja sääntöjä, joita sovelletaan 28. joulukuuta 2024 alkaen).

Määritettäessä, kuuluuko tuote johonkin liitteessä I a lueteltuun luokkaan, tuotteen suunniteltua käyttötarkoitusta ei pidä sekoittaa tuotteen markkinointiin tiettyihin tarkoituksiin (esimerkiksi lääkinnällisiin tarkoituksiin tarkoitettut tuotteet) tai tietyille kuluttajaryhmille (esimerkiksi lelut).

Esimerkiksi älypuhelin, joka on muotoilultaan lelumainen ja vetoava ja siten tarkoitettu vain lapsille, kuuluu luokkaan "1.1 kädessä pidettävät matkapuhelimet". Se, että kyseinen älypuhelin on tarkoitettu vain lapsille, ei näin ollen vaikuta luokitteluun.

Komissio tiedostaa, että joissakin tapauksissa voi olla vaikea määrittää, kuuluuko tuote johonkin liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuun luokkaan. Tällaisissa tapauksissa arvioinnin siitä, kuuluuko tietty tuote johonkin liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuun luokkaan, on perustuttava konkreettisiin tosiseikkoihin. Koska jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaiset soveltavat yleislaturidirektiivillä käyttöön otettuja sääntöjä kansallisella tasolla, talouden toimijoiden olisi otettava yhteyttä maansa markkinavalvontaviranomaisiin saadakseen ohjeistusta, jos niillä on vaikeuksia tuotteidensa luokittelussa.

12. Koskevatko yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyt säännökset liitteen I a soveltamisalaan kuuluvien radiolaiteluokkien laitetta, kun se on osa järjestelmää, joka koostuu useista radiolaitteista ja muista yhdessä toimivista laitteista, joita ei ole lueteltu liitteessä I a olevassa I osassa?

Jos tietty radiolaitte on osa järjestelmää, ja se on tarkoitettu toimimaan ainoastaan kyseisessä järjestelmässä eikä voi toimia yksinään, koko järjestelmä olisi katsottava erilliseksi radiolaiteluokaksi. Kyseisessä järjestelmässä olisi näin ollen sovellettava yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjä säännöksiä vain, jos siihen sovelletaan yleislaturia koskevia sääntöjä.

13. Vapautetaanko tietyt erityistuotteet, jotka on suunniteltu ainoastaan kaupalliseen/teolliseen käyttöön, yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen säännösten soveltamisesta?

Ei. Radiolaitedirektiivissä ei ole säädetty tällaisesta vapautuksesta. Yleislaturidirektiivin johdanto-osan 14 kappaleessa kuitenkin selvennetään joitakin näkökohtia, jotka koskevat tiettyjä radiolaiteluokkia, joihin sovelletaan yleislaturia koskevia sääntöjä.

Johdanto-osan 14 kappaleen mukaan "(y)hdenmukaistetun latausratkaisun käyttöönottoa ei olisi edellytettävä digitaalikameroissa, jotka on suunniteltu yksinomaan audiovisuaalialan tai turvallisuus- ja valvonta-alan käyttöön".

14. Onko muun lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien radiolaitteiden oltava yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen säännösten mukaisia?

Kyllä. Muun lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvan laitteen on täytettävä yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyt velvoitteet, ja laitteessa on otettava käyttöön yhteinen latausratkaisu, jos a) se kuuluu radiolaitedirektiivin radiolaitteen määritelmän piiriin; b) se ei kuulu mihinkään kyseisen direktiivin 1 artiklassa tarkoitetun soveltamisalan ulkopuolelle jäävään luokkaan; c) se kuuluu liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin radiolaiteluokkiin; d) siinä on irrotettava tai kiinteä ladattava akku; ja e) se voidaan ladata langallisella latauksella.

15. Voidaanko radiolaitteita, jotka ovat ladattavissa vain langattomalla latauksella, asettaa saataville markkinoilla ilman yhdenmukaistettua latausratkaisua?

Kyllä. Koska tällaisia radiolaitteita ei voi ladata langallisella latauksella, niissä ei tarvitse ottaa käyttöön yhdenmukaistettua (langallista) latausratkaisua.

Komissio edistää langattoman latauksen yhdenmukaistamista, jotta tulevaisuudessa voidaan välttää sisämarkkinoiden pirstoutuminen sekä mahdolliset kielteiset vaikutukset kuluttajien ja ympäristön kannalta. Komissio seuraa kaikenlaisien langattomien latausteknologioiden kehitystä (ei ainoastaan induktiolatauksen), erityisesti markkinakehitystä, markkinapenetraatiota, markkinoiden pirstoutumista, teknologian suorituskykyä, yhteentoimivuutta, energiatehokkuutta ja lataustehoa.

Kuten yleislaturidirektiivin johdanto-osan 13 kappaleessa todetaan, ”komission olisi ryhdyttävä toimiin tällaisten ratkaisujen edistämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi, jotta tulevaisuudessa voidaan välttää sisämarkkinoiden pirstoutuminen”.

16. Onko kannettavat tietokoneet ja muut radiolaitteet, jotka edellyttävät yli 240 W:n lataustehoa, vapautettu yleislaturia koskevista säännöistä?

Ei. Niitä ei ole vapautettu. Radiolaitteissa, joihin sovelletaan yleislaturia koskevia sääntöjä, on otettava käyttöön yhdenmukaistettu latausratkaisu.

Komissio on päivittänyt (komission delegoidulla asetuksella (EU) 2023/1717) liitteessä I a olevat standardiviitaukset eurooppalaisten standardien uusimpiin versioihin. Tällä delegoidulla asetuksella tehtyjen muutosten vuoksi radiolaitteissa, joihin sovelletaan yleislaturia koskevia sääntöjä, on näin ollen otettava käyttöön yhdenmukaistettu latausratkaisu niiden enimmäislataustehoon tai 240 W:n tehoon saakka, jos niiden enimmäislatausteho on yli 240 W (verrattuna 100 W:n tehoon kyseisten standardien aiemmissa versioissa).

Komissio jatkaa liitteessä I a esitettyjen teknisten eritelmien ajantasaistamista tieteen ja teknologian kehityksen tai markkinakehityksen perusteella edellyttäen, että tällainen kehitys on yhteisen latausratkaisun tavoitteiden mukaista.

17. Onko radiolaitteissa oltava USB PD -ominaisuus, jos latausjännite, latausvirta tai latausteho on latauksen aikana vain hetkittäin hieman sellaisten raja-arvojen (>5 V, >3 A tai >15 W) yläpuolella, jotka edellyttävät USB PD -ominaisuuden käyttöönottoa?

Ei. Jos nimellisjännite on enintään 5 V, jos nimellisvirta on enintään 3 A tai jos nimellisteho on enintään 15 W, kyseisessä radiolaitteessa ei tarvitse ottaa käyttöön USB PD -ominaisuutta. Sen sijaan siinä on käytettävä USB-C-standardissa (EN IEC 62680-1-3, kuten liitteessä I a on ilmoitettu) määriteltyjä USB-virransyöttövaihtoehtoja.

18. Kuuluvatko radiolaitteet, joissa lataukseen ei käytetä pistorasioista saatavaa vaihtovirtaa, yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen uusien sääntöjen soveltamisalaan?

Kyllä. Kaikissa liitteessä I a olevassa I osassa luetelluissa radiolaiteluokissa lataukseen käytetään tasavirtaa. Tämä virta muunnetaan yleensä vaihtovirrasta latauslaitteen (ulkoympäristön virtalähteen) avulla. On kuitenkin tapauksia, joissa radiolaitteet voidaan ladata suoraan (ilman ulkoista virtalähdettä) tasavirralla (esim. autossa). USB-C on yleistynyt oletusarvoiseksi latausportiksi monissa järjestelmissä (rakennuksissa, lentokoneilla, lentokoneissa, junissa, autoissa jne.), ja nämä järjestelmät toimivat ulkoisena virtalähteenä ja syöttävät radiolaitteeseen tasavirtaa.

**19. Kuuluvatko johdottomat DECT-puhelimet ja pikayhteyspuhelimet yleislaturidirektiivillä radiolaitedi-
rekttiiviin sisällytetyjen uusien sääntöjen soveltamisalaan?**

Jos radiolaite ei kuulu liitteessä I a olevassa I osassa lueteltuihin tuoteluokkiin tai jos sitä ei voi ladata langallisella latauksella, siinä ei tarvitse ottaa käyttöön yhdenmukaistettua latausratkaisua.

'Matkapuhelimet' ovat yhteydessä verkkoon radiotaajuuden avulla. Ne ovat mobiililaitteita, ja niitä voidaan käyttää missä tahansa (mikäli puhelinpalveluntarjoaja tarjoaa kattavuutta).

'DECT-puhelimet' ovat yhteydessä verkkoon tukiaseman ja kiinteän lankapuhelinlinjan kautta, ja ne toimivat vain kiinteän tukiaseman läheisyydessä. Sen vuoksi niitä ei voida pitää 'matkapuhelimina'.

'Pikayhteyslaitteita' (push to talk), jotka eivät ole yhteydessä matkapuhelinverkkoon ja jotka ovat yhteydessä toisiinsa radiotaajuuksien avulla, ei katsota 'matkapuhelimiksi'.

'Pikapuhelaitteet' (push-to-talk over cellular) kuuluvat kuitenkin 'matkapuhelinten' luokkaan. 'Pikapuhepalvelun' avulla matkapuhelin voi yhdistää matkapuhelinverkkoon, jolloin tilaajat voivat käyttää puhelinta 'pikayhteyslaitteena', jonka kantama on rajoittamaton.

Latausliitin

20. Sallitaanko USB-C-liittimen lisäksi myös omat latausliittimet?

Kyllä. Radiolaitedi-
rekttiivissä edellytetään ainoastaan, että yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvissa radiolaitteissa on USB-C-liitin. Muiden liittinten käyttö ei siis ole kiellettyä edellyttäen, että soveltamisalaan kuuluvissa radiolaitteissa on myös yhdenmukaistettu latausliitin (USB-C).

21. Voiko lataukseen käyttää 6-nastaista USB-C-liitintä?

Ei. Lataukseen voi käyttää ainoastaan standardissa EN IEC 62680-1-3 (kuten liitteessä I a on ilmoitettu) määriteltyjä USB-C-liittimiä (12-, 16- ja 24-nastaiset).

22. Voiko radiolaitteissa olla pelkästään oma latausliitin latausta varten, ja voidaanko näitä radiolaitteita myydä sellaisen sovittimen kanssa, jolla oma latausliitin muunnetaan USB-C-liittimeksi?

Ei. Radiolaitteissa voi olla oma ratkaisu edellyttäen, että niissä on myös yhdenmukaistettu latausliitin (USB-C) standardin EN IEC 62680-1-3 kuvauksen mukaan (kuten liitteessä I a on ilmoitettu). Ks. myös vastaus kysymykseen 33.

Latausprotokollat

23. Mitä latausvaihtoehtoja (USB-virransyöttövaihtoehtoja) radiolaitteen on tuettava?

Yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien radiolaitteiden, joissa käytetään enintään 15 W:n enimmäislataustehoa, virransyöttö yhdenmukaistetaan ottamalla käyttöön USB-C-liitin. USB-C-liittimiin saatavilla olevat virransyöttövaihtoehdot, joita radiolaitteen on tuettava, on lueteltu standardissa EN IEC 62680-1-3 (kuten liitteessä I a on ilmoitettu). Nämä vaihtoehdot ovat USB 2.0, USB 3.2, USB 4, USB BC 1.2, USB-C-tyyppi 1,5 A:n virralla, USB-C-tyyppi 3,0 A:n virralla ja USB PD.

Kun on kyse yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvista radiolaitteista, joiden enimmäislatausteho on yli 15 W, 'pikalatauksen' yhdenmukaistaminen auttaa estämään radiolaitteiden valmistajia rajoittamasta perusteettomasti latausnopeutta ja varmistamaan, että latausnopeus on sama, kun käytetään mitä tahansa yhteensopivaa latauslaitetta. Radiolaitteiden on tuettava vähintään USB PD -virransyöttöä. Lisäksi USB PD -virransyötön täysi toimivuus on varmistettava, eikä sille saa aiheuttaa haittaa ylimääräisellä (omalla) latausprotokollalla.

24. Sallitaanko USB PD:n lisäksi myös omat latausprotokollat?

Kyllä. Tavoitteena on kannustaa innovointiin ja mahdollistaa muiden latausprotokollien keskeytymätön käyttö. Muut omat latausprotokollat eivät kuitenkaan saisi estää, alentaa tai rajoittaa enimmäistehoa, joka voidaan saada aikaan USB PD -latausprotokollalla ja radiolaitteisiin integroidulla yhdenmukaistetulla latauslaitteistolla (liitin, sirut jne.).

25. Voidaanko radiolaitteella rajoittaa sellaisen latauslaitteen lataustehoa, joka ei ole samaa merkkiä mutta joka on viitattujen standardien mukainen?

Ei. Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin tehtyjen muutosten tavoitteena on parantaa kuluttajien käyttömukavuutta ja varmistaa laitteiden ja latauslaitteiden yhteentoimivuus niiden tuotemerkeistä riippumatta.

26. Saako radiolaitteet tukea omaa latausprotokollaa käytettäessä suurempaa lataustehoa (esim. 40 W) kuin käytettäessä USB PD:tä (esim. 30 W)?

Radiolaitedirektiivissä (sen liitteessä I a olevan I osan 3.2 kohdassa) varmistetaan yhteentoimivuus eri latausprotokollien kanssa. Tätä varten yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvilla radiolaitteilla ”on varmistettava, että mahdolliset muut latausprotokollat mahdollistavat 3.1 alakohdassa tarkoitetun USB Power Delivery -ominaisuuden täyden toimivuuden käytettävästä latauslaitteesta riippumatta”.

”USB Power Delivery -ominaisuuden täydellä toimivuudella” tarkoitetaan, että radiolaitteen on saavutettava radiolaitteessa käyttöön otetun yhdenmukaistetun latauslaitteiston kulloinenkin neuvoteltu teho USB PD -latausprotokollaa käytettäessä (käytetyn yhteensopivan latauslaitteen merkistä riippumatta). Muut omat latausprotokollat, joilla maksimoidaan saman yhdenmukaistetun latauslaitteiston USB PD -eritelmiä tehokkaammat latausominaisuudet, ovat sallittuja. Kuten kysymykseen 24 annetussa vastauksessa todetaan, oma ylimääräinen latausprotokolla ei kuitenkaan saa estää, alentaa tai rajoittaa tehoa, jolla radiolaitteita voidaan ladata USB PD -latausprotokollan avulla (liitteessä I a viitatussa standardissa EN IEC 62680-1-2 määritettyyn enimmäistehoon saakka) radiolaitteissa käyttöön otetulla yhdenmukaistetulla latauslaitteistolla.

Tällä säännöksellä varmistetaan erityisesti, että oma ylimääräinen latausprotokolla ja USB PD -lataus eivät aiheuta haittaa toisilleen.

Tätä periaatetta sovelletaan myös laitteisiin, joiden teho on enintään 15 W.

27. Saako radiolaitetta ladata yli 240 W:n teholla, kun käytetään ylimääräistä latausprotokollaa?

Kyllä. Jos radiolaitteen oma latausratkaisu edellyttää yli 240 W:n tehoa (esim. 300 W), kyseisen radiolaitteen on tuettava myös USB PD:tä 240 W:n tehoon saakka.

Komissio on päivittänyt (komission delegoidulla asetuksella (EU) 2023/1717) liitteessä I a olevat standardiviittaukset eurooppalaisten standardien uusimpiin versioihin. Standardien päivitettyä versiota sovelletaan yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen asiaankuuluvien sääntöjen soveltamispäivästä alkaen, eli niitä sovelletaan 28. joulukuuta 2024 alkaen matkapuhelimiin, tabletteihin, digitaalikameroihin, kuulokkeisiin, kuulokemikrofoneihin, kädessä pidettäviin videopelikonsoleihin, kannettaviin kaiuttimiin, sähköisiin lukulaitteisiin, näppäimistöihin, hiiriin, kannettaviin navigointijärjestelmiin ja nappikuulokkeisiin ja 28. huhtikuuta 2026 alkaen kannettaviin tietokoneisiin. Näin ollen jos liitteessä I a lueteltu radiolaitte on ladattavissa langallisella latauksella yli 240 W:n teholla, siinä on edellä mainituista päivämääristä alkaen käytettävä yhdenmukaistettua latausratkaisua enintään 240 W:n teholla.

Komissio jatkaa liitteessä I a esitettyjen teknisten eritelmien ajantasaistamista tieteen ja teknologian kehityksen tai markkinakehityksen perusteella edellyttäen, että tällainen kehitys on yhteisen latausratkaisun tavoitteiden mukaista.

28. Onko yli 5 A:n latausvirta sallittu, kun käytetään ylimääräistä latausprotokollaa?

Kyllä. Latausvirralle on asetettu yläraja (5 A) USB PD -standardissa (EN IEC 62680-1-2, kuten liitteessä I a on ilmoitettu) ja USB-C-standardissa (EN IEC 62680-1-3, kuten liitteessä I a on ilmoitettu). Jos ylimääräisiä latausprotokollia varten ei kuitenkaan ole vastaavia latausvaatimuksia, voidaan käyttää yli 5 A:n latausvirtaa edellyttäen, että se ei rajoita yhdenmukaistettua latausratkaisua. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että ohjeiden tämän osan muihin asiaan liittyviin kysymyksiin annettuja selvennyksiä ei tarvitse noudattaa.

29. Onko radiolaitteita voitava ladata kaikissa toimintatiloissa (pois päältä, valmiustilassa, kevyessä käytössä, normaalissa käytössä ja intensiivisessä käytössä)?

Radiolaitedirektiivissä ei määritetä toimintatiloja, joissa radiolaitteen on oltava, jotta se pysyy toiminnassa latauksen aikana.

Yleislaturidirektiivin johdanto-osan 6 kappaleessa selvennetään ainoastaan radiolaitteen lataamisen edellyttämää vähimmäis- ja enimmäistehoa. Siinä todetaan seuraavaa: ”Vähimmäistehon olisi ilmaistava sen tehon, jolla radiolaite pysyy toiminnassa, ja sen vähimmäistehon, jolla sen akku alkaa latautua, summa. Enimmäistehon olisi ilmaistava sen tehon, jolla radiolaite pysyy toiminnassa, ja sen enimmäistehon, jolla saavutetaan nopein latausnopeus, summa.”

Mikään yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien radiolaitteiden sallituista lataustiloista ei kuitenkaan saa häiritä tai rajoittaa radiolaitedirektiivin noudattamista (yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytetyt säännöt mukaan lukien).

Jos radiolaitteen enimmäislatausteho on 240 W, se voidaan tavallisesti ladata yhdenmukaisella latausratkaisulla niin, että se pysyy toiminnassa, kaikissa toimintatiloissa (pois päältä, valmiustilassa, kevyessä käytössä, normaalissa käytössä ja intensiivisessä käytössä).

Jos radiolaitteen enimmäislatausteho on yli 240 W, sen tietyt toimintatilat saattavat estää radiolaitteen lataamisen yhdenmukaistetulla latausprotokollalla, koska ne ovat liian suuritehoisia. Tällöin on varmistettava, että tällaisten radiolaitteiden vaatimustenmukaisuus ei vaarannu.

30. Onko radiolaite uusien lataussääntöjen mukainen, jos se latautuu USB-C:n ja USB PD:n kautta mutta rajoittaa tiedonsiirtonopeutta muulla tavalla, mukaan lukien USB-C-standardissa mainitut tai mainitsemattomat komponentit?

Yleislaturidirektiivillä ei oteta käyttöön tiedonsiirtoa koskevia sääntöjä. Siinä otetaan käyttöön yhteistä latausratkaisua koskevat säännöt, joiden ansiosta kuluttajat voivat ladata laitteitaan samalla nopeudella millä tahansa USB-C-latauslaitteella laitemerkistä riippumatta. Radiolaitedirektiivin 3 artiklan 3 kohdan a alakohdassa komissio valtuutetaan määrittelemään tarvittaessa, mihin luokkaan kuuluvat radiolaitteet olisi rakennettava siten, että ne toimivat yhteen lisälaitteiden kanssa.

Latauslaitteen eriyttäminen

31. Voidaanko radiolaite myydä siten, että latauslaite sisältyy pakkaukseen?

Kyllä, edellyttäen, että kuluttaja voi myös ostaa saman radiolaitteen ilman pakkaukseen sisältyvää latauslaitetta.

Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen uusien sääntöjen mukaan valmistajan ei tarvitse varmistaa, että ilman latauslaitetta myytävien radiolaitteiden tietyt lisäominaisuudet (esim. väri) ovat samat.

32. Onko kuluttajalle radiolaitteesta erillään tarjottavan latauslaitteen oltava samanlainen kuin pakkaukseen sisältyvän latauslaitteen?

Ei. Edellyttäen, että tarjolla on yhteensopiva latauslaite, sen ei tarvitse olla samanvärinen, -mallinen, -tyyppinen tai -merkkinen kuin radiolaitteen mukana myytävät latauslaitteet.

33. Jos radiolaitteessa on USB-C-tyypin liittimen lisäksi vaihtoehtoinen (eli muu kuin USB-C-tyypin) latausliitin (esim. pyöröliitin), sovelletaanko vaihtoehtoiseen latauslaitteeseen radiolaitedirektiivin 3 a artiklan vaatimuksia, jotka koskevat radiolaitteiden toimittamista ilman latauslaitetta?

Kyllä. Tavoitteena on kannustaa käyttämään yhteisen latausratkaisun kanssa yhteensopivia latauslaitteita.

Radiolaitedirektiivin 3 a artiklan 2 kohdassa edellytetään, että talouden toimijat ilmoittavat, toimitetaanko yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien radiolaitteiden mukana latauslaite. Siinä viitataan myös kuvamerkkiin (esitetty liitteessä I a olevan III osan 1 kohdassa). Kuvamerkistä on kaksi eri muotoa: 1.1 kohdan mukainen muoto, jota on käytettävä, kun radiolaitteen mukana toimitetaan latauslaite; ja 1.2 kohdan mukainen muoto, jota on käytettävä, kun radiolaitteen mukana ei toimiteta latauslaitetta. Kuvamerkkiä, joka osoittaa, että latauslaite sisältyy pakkaukseen (määritelty 1.1 kohdassa), on käytettävä myös silloin, kun radiolaitteen mukana tarjotaan latauslaite, joka ei ole yhteensopiva yhdenmukaistetun latausratkaisun kanssa (jos latauslaite on yhteentoimiva vain sovittimen avulla, sitä ei katsota yhteensopivaksi latauslaitteeksi). Jos radiolaitteeseen tarjotaan kahta latauslaitetta, joista toinen on yhteensopiva ja toinen yhteensopimaton, voidaan esittää vain yksi kuvamerkki, jonka on oltava 1.1 kohdassa määritellyssä muodossa.

Jos radiolaitteen mukana toimitetaan latauslaite, radiolaitedirektiivin 10 artiklan 8 kohdan kolmannessa alakohdassa vaadittavissa tiedoissa on ilmoitettava, onko radiolaitteen mukana toimitettava latauslaite yhteensopiva yhdenmukaistetun latausratkaisun kanssa. Jos radiolaitteen mukana toimitetaan kaksi latauslaitetta, samat tiedot on ilmoitettava kummastakin radiolaitteen mukana toimitettavasta latauslaitteesta.

34. Koskevatko radiolaitedirektiivin 3 a artiklan vaatimukset myös latauskaapelia?

Eivät. Jos laturissa on irrotettava latauskaapeli, voi olla loppukäyttäjän edun mukaista, että valmistaja toimittaa radiolaitteen mukana asianmukaisesti mitoitettun latauskaapelin. Tämä on valmistajan päätettävissä. Valmistajan on otettava langallisen laturin osalta huomioon muu sovellettava EU:n lainsäädäntö, kuten pienjännitedirektiivi (direktiivi 2014/35/EU⁽¹³⁾), jonka tarkoituksena on varmistaa, että sen soveltamisalaan kuuluvat sähkölaitteet tarjoavat korkeatasoista suojaa ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle sekä kotieläimille ja omaisuudelle.

35. Tarkoittaako eriyttämistä koskeva vaatimus sitä, että kun radiolaitteita myydään ilman latauslaitetta, samaa radiolaitemallia ei tarvitse tarjota myös yhdessä latauslaitteen kanssa?

Kyllä.

36. Tarkoittaako latauslaitteen eriyttämistä koskeva vaatimus sitä, että kuluttajan olisi aina voitava ostaa tuote ilman latauslaitetta?

Kyllä.

Tietoa kuluttajille

37. Miten valmistajien olisi tiedotettava kuluttajille radiolaitteiden latausominaisuuksista (esim. vähimmäis- ja enimmäislatausteho, latausprotokolla), kun käytetään ylimääräistä latausprotokollaa?

Valmistajilla ei ole velvollisuutta antaa tietoja omista latausratkaisuistaan. Valmistajat voivat käyttää radiolaitteisiin sisällytetyille lisälatausratkaisuille omia visuaalisia elementtejään ja omia kuvauksiaan niin, että ne ovat erillään liitteessä I a olevassa IV osassa määritellystä merkinnästä, jossa saa antaa tietoja ainoastaan yhdenmukaistetusta latausratkaisusta.

38. Miten komissio voi auttaa kuluttajia, jotka ovat epätietoisia tai tulkitsevat väärin radiolaitteen latausominaisuuksia, kun he vertaavat niitä oman latauslaitteensa (ulkoinen virtalähde) latausominaisuuksiin?

Komissiolla on valta puuttua mahdollisiin visuaalisiin tietoihin koskevista vaatimuksista johtuviin ongelmiin muokkaamalla tarvittaessa delegoitujen säädösten avulla liitteessä I a olevassa III osassa tarkoitettua kuvamerkkiä tai liitteessä I a olevassa IV osassa tarkoitettua merkintää.

39. Vapautetaanko kannettavat tietokoneet vaatimuksesta, jonka mukaan pakkauksessa on oltava radiolaitedirektiivin liitteessä I a olevassa III osassa tarkoitettu kuvamerkki ja liitteessä I a olevassa IV osassa tarkoitettu merkintä?

Ei. Kaikkien yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien radiolaiteluokkien pakkauksissa on oltava kuvamerkki ja merkintä. Kuvamerkki, joka osoittaa, toimitetaanko radiolaitteen mukana latauslaite, on määritelty radiolaitedirektiivin 3 a artiklan 2 kohdassa. Saman direktiivin 10 artiklan 8 kohdassa määritellään merkintä, jossa annetaan tietoja latausominaisuuksiin ja yhteensopiviin latauslaitteisiin liittyvistä eritelmistä.

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/35/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, tietyllä jännitealueella toimivien sähkölaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (EUVL L 96, 29.3.2014, s. 357, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32014L0035>).

Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen sääntöjen mukaan latausominaisuuksiin ja yhteensopiviin latauslaitteisiin liittyviä eritelmiä koskevat tiedot (liitteessä I a oleva II osa) voidaan asettaa saataville myös QR-koodien tai vastaavien sähköisten ratkaisujen avulla.

Soveltaminen, vaatimustenmukaisuus ja täytäntöönpano

40. Mitä talouden toimijoiden olisi tehtävä radiolaitteiden aiemmille malleille, joissa ei käytetä yhteistä latausratkaisua?

Valmistajille myönnetään 24 kuukauden siirtymäaika yleislaturidirektiivin voimaantulon jälkeen, jotta ne voivat soveltaa uusia sääntöjä tuotteisiinsa.

— Voimaantulopäivä: 28. joulukuuta 2022

— Soveltamispäivä: 28. joulukuuta 2024 matkapuhelinten, tablettien, digitaalikameroiden, kuulokkeiden, kuulokemikrofonien, kädessä pidettävien videopelikonsoleiden, kannettavien kaiutinten, sähköisten lukulaitteiden, näppäimistöjen, hiirten, kannettavien navigointijärjestelmien ja nappikuulokkeiden osalta ja 28. huhtikuuta 2026 kannettavien tietokoneiden osalta.

Huom.: nämä radiolaiteluokat luetellaan liitteessä I a olevassa I osassa, ja yleislaturia koskevia sääntöjä sovelletaan edellä mainituista päivämääristä alkaen, jos radiolaitetta voidaan ladata langallisella latauksella.

Olemassa olevien tuotteiden osalta uusia sääntöjä sovelletaan kaikkiin laitteisiin, jotka saatetaan EU:n markkinoille EU:ssa ensimmäistä kertaa soveltamispäivänä tai sen jälkeen (ks. edellä), riippumatta siitä, ovatko ne jo markkinoilla olevaa mallia. Radiolaitedirektiivissä ei tunneta 'mallin' käsitettä. Se on kaupallinen termi.

Tästä huolimatta laitteita, jotka on saatettu EU:n markkinoille ennen uusien sääntöjen soveltamispäivää, voidaan myydä laillisesti uusien sääntöjen soveltamispäivän jälkeen. Sinisessä oppaassa, etenkin 2 kohdassa, on yksityiskohtaista lisäohjeistusta tästä asiasta. Ks. myös vastaus kysymykseen 43.

41. Sovelletaanko sääntöjä EU:n ulkopuolella myytäviin tuotteisiin?

Radiolaitedirektiivillä perustetaan sääntelyjärjestelmä radiolaitteiden saattamiseksi EU:n markkinoille. Radiolaitedirektiivissä vahvistettuja sääntöjä ja vaatimuksia sovelletaan ainoastaan EU:n jäsenvaltioiden alueella, eikä niitä sovelleta näiden maiden ulkopuolella.

EU:n säännöt eivät velvoita valmistajia ottamaan yhdenmukaistettua latausratkaisua käyttöön kaikissa tuotelinjoissa, joita ne myyvät maailmanlaajuisesti, vaan ainoastaan EU:n markkinoilla myytävissä tuotteissa. Näin ollen EU:n säännöt eivät estä valmistajia tarjoamasta tuotteita, joissa käytetään erilaisia latausratkaisuja, eri puolilla maailmaa. Valmistajat voivat siis itse päättää, käytetäänkö muualla maailmassa myytävissä tuotteissa erilaisia latausratkaisuja vai käytetäänkö kaikissa maailmanlaajuisesti myytävissä tuotteissa EU:n yhdenmukaistettuja latausratkaisuja.

Yleislaturia koskevia sääntöjä voidaan tulevaisuudessa soveltaa ETA:n EFTA-valtioiden (Islanti, Liechtenstein ja Norja) kaltaisissa maissa asiaa koskevan sopimuksen määräysten mukaisesti.

42. Onko muut kuin USB-kaapelit ja USB-latauslaitteet hävitettävä?

Yleislaturidirektiivissä ei edellytetä sellaisten kuluttajien käyttämien tai EU:n markkinoille jo saatettujen radiolaitteiden, kaapeleiden tai latauslaitteiden hävittämistä, joissa ei ole yhdenmukaistettua latausratkaisua. Sääntöjä sovelletaan ainoastaan radiolaitteisiin, jotka saatetaan EU:n markkinoille yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamispäivänä tai sen jälkeen. Radiolaitedirektiivissä 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan "radiolaitteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla", mutta todetaan kuitenkin, että saataville asettamisen käsite viittaa kuhunkin yksittäiseen tuotteeseen, ei tuotetyyppiin, ja riippumatta siitä, onko se valmistettu yksittäisenä yksikkönä vai sarjana (ks. myös sinisen oppaan 2 kohta, jossa selvennetään 'markkinoille saattamisen' ja 'markkinoilla saataville asettamisen' käsitteitä). Uudet säännöt edellyttävät tietysti jossain määrin sopeutumista nykyisiin käytäntöihin ajan kuluessa, mutta niillä odotetaan olevan myönteisiä vaikutuksia, koska markkinoiden pirstoutuminen aiheuttaa tällä hetkellä kuluttajille haittaa ja tuottaa tarpeetonta elektroniikkaromua, erityisesti latausliitinten kohdalla ja yleisesti latausteknologian osalta.

43. Miten valmistajat osoittavat noudattavansa yleislaturia koskevia olennaisia vaatimuksia?

Radiolaitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden saattaminen EU:n markkinoille edellyttää direktiivin soveltuvien olennaisten vaatimusten noudattamista.

Radiolaitedirektiivin 17 artiklan 2 kohdan mukaan valmistajien on osoitettava, että niiden radiolaitteet ovat radiolaitedirektiivin 3 artiklan 1 ja 4 kohdassa vahvistettujen olennaisten vaatimusten mukaisia, käyttämällä jotakin seuraavista vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä:

- (a) liitteessä II esitetty sisäinen tuotannonvalvonta;
- (b) liitteessä III esitetty EU-tyyppitarkastus, jota seuraa sisäiseen tuotannonvalvontaan perustuva tyyppimukaisuus;
- (c) liitteessä IV esitettyyn täydelliseen laadunvarmistukseen perustuva vaatimustenmukaisuus.

Yleislaturia koskevat olennaiset vaatimukset on esitetty radiolaitedirektiivin 3 artiklan 4 kohdassa.

Huom. Muiden radiolaitedirektiivin olennaisten vaatimusten eli radiolaitedirektiivin 3 artiklan 2 ja 3 kohdassa esitettyjen vaatimusten osalta vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt vahvistetaan radiolaitedirektiivin 17 artiklan 2 ja 3 kohdassa.

44. Kuka varmistaa, että vaatimustenvastaiset tuotteet eivät päädy EU:n markkinoille?

Jäsenvaltioiden tehtävänä on järjestää ja harjoittaa markkinavalvontaa, jolla olisi varmistettava, että yhdenmukaistetun erityislainsäädännön soveltamisalaan kuuluvat tuotteet, jotka saattavat vaarantaa käyttäjien terveyden tai turvallisuuden tai jotka eivät ole tuotekohtaisessa lainsäädännössä vahvistettujen sääntöjen mukaisia, vedetään pois EU:n markkinoilta, kielletään tai niitä rajoitetaan EU:n markkinoilla.

Markkinavalvonnan osalta radiolaitedirektiiviä sovelletaan yhdessä markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun asetuksen (EU) 2019/1020 kanssa.

45. Millaisia seuraamuksia valmistajalle aiheutuu, jos sen tuote ei ole yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin sisällytettyjen sääntöjen mukainen?

Yleislaturidirektiivissä ei oteta käyttöön seuraamuksia, mikäli tuote ei vastaa äskettäin käyttöön otettuja vaatimuksia. Nyt muutettavaan radiolaitedirektiiviin sisältyy jo sääntöjen noudattamisen valvontaa koskevat säännöt (suojalausekemenettely) ja mahdolliset seuraamukset talouden toimijoille, jotka eivät noudata sovellettavia vaatimuksia. Valvontatoimenpiteet on esitetty yksityiskohtaisesti radiolaitedirektiivin V luvussa. Sääntöjen noudattamisen valvonnasta vastaavat kansalliset markkinavalvontaviranomaiset voivat toteuttaa useita korjaavia ja/tai rajoittavia toimenpiteitä vaatimustenvastaisten tuotteiden osalta. Näitä ovat muun muassa vaatimustenvastaisten radiolaitteiden poistaminen markkinoilta tai palautusmenettely.

Lisäksi radiolaitedirektiivin 46 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot säätävät kansallisessa lainsäädännössään säännöt seuraamuksista, joita sovelletaan, jos talouden toimijat rikkovat radiolaitedirektiivissä vahvistettuja sääntöjä. Yleislaturidirektiivillä käyttöön otetut säännöt ovat erottamaton osa radiolaitedirektiiviä, joten seuraamuksia sovelletaan silloinkin, kun talouden toimijat rikkovat yleislaturidirektiivin sääntöjä.

Seuraamukset (mukaan lukien mahdolliset taloudelliset seuraamukset), joita sovelletaan uusien sääntöjen noudattamatta jättämiseen ja jotka otetaan käyttöön yleislaturidirektiivillä, voidaan näin ollen sisällyttää vastaaviin kansallisiin oikeudellisiin välineisiin, joilla radiolaitedirektiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Nämä toimenpiteet, joilla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, löytyvät otsikon "Kansallinen täytäntöönpano" alta seuraavalta julkisesti saatavilla olevalta verkkosivulta: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/NIM/?uri=CELEX:32014L0053>.

46. Edellytetäänkö radiolaitedirektiivin liitteessä I a viitattujen standardien noudattamista kokonaisuudessaan vai ainoastaan niiden tiettyjen osien noudattamista?

Yleislaturidirektiivillä käyttöön otetuissa säännöissä edellytetään, että yleislaturia koskevien sääntöjen soveltamisalaan kuuluvissa radiolaitteissa on oltava USB-liitin ja USB PD -latausprotokolla, kuten vastaavissa standardeissa on kuvattu. Liitteessä I a ei viitata vapautuksiin standardien tiettyjen osien/kohtien soveltamisesta. Sen vuoksi standardeja on tarkasteltava kokonaisuutena (siltä osin kuin standardien osat/kohdat liittyvät kyseisiin vaatimuksiin), jotta voidaan varmistaa kyseisten vaatimusten noudattaminen. Eräitä muita seikkoja säännellään radiolaitedirektiivin muilla säännöksillä (esim. turvallisuuseikkoja säännellään radiolaitedirektiivin 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja sähkömagneettiseen yhteensopivuuteen liittyviä näkökohtia radiolaitedirektiivin 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa).

Mikäli liitteessä I a tarkoitetuissa standardeissa määritellään useita vaihtoehtoisia ratkaisuja, sopivan ratkaisun valinta ei saa vaarantaa liitteessä I a esitettyjen eritelmien noudattamista.

47. Miten liitteessä I a esitetyt standardiviittaukset päivitetään, kun kansainvälinen tai eurooppalainen standardointiorganisaatio julkaisee uusia versioita?

Radiolaitedirektiivissä komissiolle annetaan valta muuttaa liitettä I a delegoiduilla säädöksillä. Nämä muutokset valmistellaan hyvissä ajoin etukäteen asiaankuuluvia asiantuntijoita ja sidosryhmiä kuullen. Niiden ansiosta tieteellistä ja teknologista kehitystä tai markkinakehitystä voidaan mukailla tiiviisti. Ensimmäinen delegoitu säädös (komission delegoitu asetukset (EU) 2023/1717, jolla päivitetään liitteessä I a olevat standardiviittaukset) julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 11. syyskuuta 2023. Siirtymäkaudet määritellään tapauskohtaisesti. Esimerkiksi komission delegoituun asetukseen (EU) 2023/1717 ei sisälly siirtymäaika. Sitä sovelletaan kuitenkin tosiasiallisesti sillä muutettujen liitteen I a sääntöjen soveltamispäivästä alkaen. Kyseisille säännöille on jo asetettu asianmukainen siirtymäaika yleislaturidirektiivissä.

48. Voidaanko radiolaitte, joka vastaa sellaisia standardien uusia versioita, joihin ei vielä viitata liitteessä I a, saattaa EU:n markkinoille ennen sellaisen delegoidun säädöksen julkaisemista, jolla kyseiset viittaukset päivitetään?

Olennaisten vaatimusten noudattaminen on osoitettava. Valmistaja voi käyttää standardien uusia versioita, joihin ei vielä viitata liitteessä I a, edellyttäen että tuote on niiden standardien mukainen, joiden viitetiedot ovat radiolaitedirektiivin nojalla oikeudellisesti sitovia (kuten liitteessä I a on ilmoitettu), ja jos teknisistä asiakirjoista käy ilmi, että kyseisten standardien noudattaminen on varmistettu.

49. Onko EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa viitattava liitteessä I a mainittuihin standardeihin?

Ei. Tällaista velvollisuutta ei ole. Liitteessä I a mainitut standardit eivät ole vapaaehtoisia yhdenmukaistettuja standardeja / teknisiä eritelmiä vaatimustenmukaisuuden arviointia varten. EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen rakenteen vuoksi (radiolaitedirektiivin liitteessä VI oleva 6 kohta ei liity pakollisiin olennaisiin vaatimuksiin tai pakollisiin eritelmiin) näihin standardeihin ei tarvitse viitata EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa.

Radiolaitedirektiivin liitteessä I a olevassa I osassa lueteltujen radiolaitteiden valmistajien on kuitenkin esitettävä todisteet näiden vaatimusten noudattamisesta tuotteen teknisissä asiakirjoissa. Radiolaitedirektiivin 17 artiklassa vahvistetaan vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt, joita sovelletaan myös yleislaturia koskeviin uusiin olennaisiin vaatimuksiin ja jotka on lisätty yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin.

50. Koska viitattavat standardit eivät ole Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistuja yhdenmukaistettuja standardeja, onko valmistajan osoitettava yleislaturidirektiivin noudattaminen ilmoitetun laitoksen avulla?

Ei. Ilmoitetun laitoksen käyttö ei ole pakollista. Ks. radiolaitedirektiivin 3 artiklan 4 kohta ja 17 artiklan 2 kohta sekä vastaus kysymykseen 43.

51. Miten radiolaitedirektiiviin yleislaturidirektiivillä tehdyillä muutoksilla estetään vaarallisten kaapeleiden ja latureiden myynti/ostaminen/käyttö?

Sovellettavan EU:n lainsäädännön vastaiset tuotteet eivät ole sallittuja EU:n markkinoilla.

Radiolaitedirektiiviin sisältyy selkeitä ja yksiselitteisiä säännöksiä sen soveltamisalaan kuuluvien radiolaitteiden turvallisuuden varmistamiseksi. Lisäksi langallisten latureiden turvallisuutta säännellään pienjännitedirektiivillä. Yleislaturidirektiivillä radiolaitedirektiiviin tehtyjen muutosten tarkoituksena on kannustaa käyttämään sen mukaisia yhteensopivia kaapeleita ja latauslaitteita riippumatta siitä, ovatko ne radiolaitteen valmistajan vai muun valmistajan valmistamia. Tämä auttaa vähentämään kuluttajille aiheutuvia kustannuksia ja lisää kilpailua. Lisäksi kansallisten markkinavalvontaviranomaisten tehtävänä on varmistaa, että vaatimustenvastaisia (vaarallisia) tuotteita ei saateta EU:n markkinoille.